

Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών
Ινστιτούτο Ιστορικών Ερευνών
Τομέας Βυζαντινών Ερευνών

Ελεωνόρα Κουντούρα Γαλάκη
Διευθύντρια Ερευνών
Τομέας Βυζαντινών Ερευνών

Η αυτοκρατορία επί Μεγάλου Κωνσταντίνου (324-337)

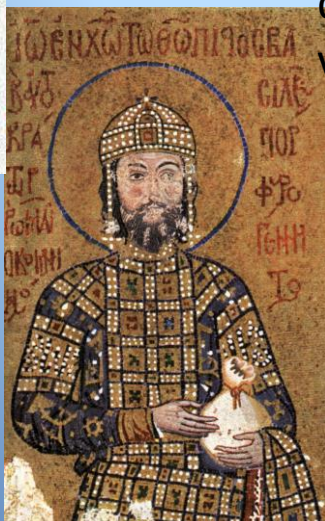

Ο Μ. Κωνσταντίνος σε
μωσαϊκό της Αγίας Σοφίας,
Κωνσταντινούπολη

Χρυσός σόλιδος του Μ.
Κωνσταντίνου

Ο Βασίλειος Α΄ Μακεδών
(867-886) και ο διάδοχός
του Λέων ΣΤ΄ (886-912) σε
μικρογραφία χειρογράφου
Σύνοψις Ιστοριών του
Ιωάννη Σκυλίτζη (cod.
Matritensis gr. Vitr. 26-2, f.
105)

Ο Ιωάννης Β΄ Κομνηνός
(1087-1143)
σε μωσαϊκό της Αγίας
Σοφίας,
Κωνσταντινούπολη

ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΙΣΤΟΡΙΚΩΝ ΕΡΕΥΝΩΝ/ΕΘΝΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΕΡΕΥΝΩΝ Τομέας Βυζαντινών Ερευνών

Στον Τομέα Βυζαντινών Ερευνών μελετάται η ιστορία της χιλιόχρονης αυτοκρατορίας, η οποία γεννήθηκε μέσα από την μετεξέλιξη της ρωμαϊκής αυτοκρατορίας και δημιούργησε ένα ξεχωριστό πολιτισμό, που με την ακτινοβολία του επηρέασε τους γειτονικούς λαούς. Το Βυζάντιο ξεκίνησε ως ένα αχανές κράτος, έφτασε στην μεγαλύτερη ακμή του επί Μακεδόνων (867- 1056) και Κομνηνών (1057-1185), για να καταλήξει στην παρακμή του 13^{ου} και 14^{ου} αι. και στην τελική πτώση του 1453.

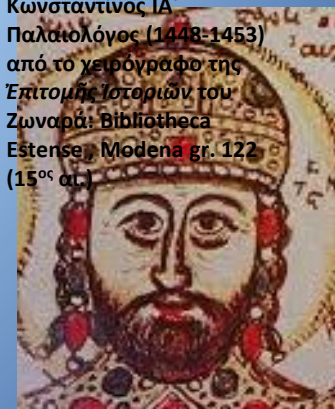
Αυτή την πολυκύμαντη ιστορία έχουν κληθεί οι ερευνητές του Ινστιτούτου να μελετήσουν με τις έρευνές τους αναλύοντας πρωτογενείς πηγές: ιστορικές και φιλολογικές, αρχειακό και διπλωματικό υλικό, επιγραφές, σφραγίδες, νομίσματα, αρχαιολογικά κατάλοιπα.

Νόμισμα του Κωνσταντίνου ΙΑ΄
Παλαιολόγου (1448-1453),
από τα τελευταία που κόπηκαν
στην Κωνσταντινούπολη.

Κωνσταντίνος ΙΑ΄
Παλαιολόγος (1448-1453)
από το χειρόγραφο της
Έπιτομής Ιστοριών του
Ζωναρά: Bibliotheca
Estense, Modena gr. 122
(15^{ος} αι.)

Οι ερευνητικές δραστηριότητες του Τομέα Βυζαντινών Ερευνών είναι οργανωμένες στις ακόλουθες ερευνητικές κατευθύνσεις που καλύπτουν ευρύ φάσμα ερευνητικών πεδίων και ειδικοτήτων:

- Η ΒΥΖΑΝΤΙΝΗ ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΙΑ: ΘΕΣΜΟΙ, ΚΟΙΝΩΝΙΑ, ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ (Β. Βλυσίδου, Μ. Γερολυμάτου, Ε. Κουντούρα Γαλάκη, Σ. Λαμπάκης, Γ. Μέριανος, Ομότ. Τ.Λουγγής)

Μελετάται η πολιτική Ιστορία του Βυζαντίου, οι θεσμοί, οι σχέσεις κράτους και εκκλησίας, οι κοινωνικές ισορροπίες και ανακατατάξεις.

Διερευνώνται η φυσιογνωμία και τα χαρακτηριστικά των βυζαντινών εμπόρων και ο τρόπος με τον οποίο διαμορφώνονται οι οικονομικές αντιλήψεις.

- ΒΥΖΑΝΤΙΝΟΣ ΧΩΡΟΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ (Ηλίας Αναγνωστάκης, Α. Γιαγκάκη, Σ. Λαμπάκης, Α. Λαμπροπούλου, Μ. Λεοντσίνη, Γ. Μέριανος, Α. Πανοπούλου, Ν. Τσιρώνη) .

Μελετάται η ιστορική γεωγραφία του βυζαντινού χώρου.

Διερευνώνται πτυχές της βυζαντινής καθημερινότητας, οι κοινωνικές συμπεριφορές και οι νοοτροπίες μέσω των φιλολογικών πηγών, καθώς και ο ρόλος της γαστρονομίας στη ζωή των Βυζαντινών.

Εξετάζονται τα καθημερινά αντικείμενα στη ζωή των Βυζαντινών.

- ΜΕΣΑΙΩΝΙΚΟΣ ΚΟΣΜΟΣ ΚΑΙ ΒΥΖΑΝΤΙΟ (Α. Χ. Γάσπαρης, Α. Γιαγκάκη, Γ. Καρδαράς, Μ. Κουμανούδη, Α. Πανοπούλου, Α. Πάρδος, Κ. Τσικνάκης, Σ. Πατούρα αφυπ. 2017)

Μελετάται η Ιστορία των λατινικών κυριαρχιών στον ελληνικό χώρο (13^{ος}-17^{ος} αι.) και η θέση/ρόλος της Αυτοκρατορίας στον ευρύτερο μεσαιωνικό κόσμο.

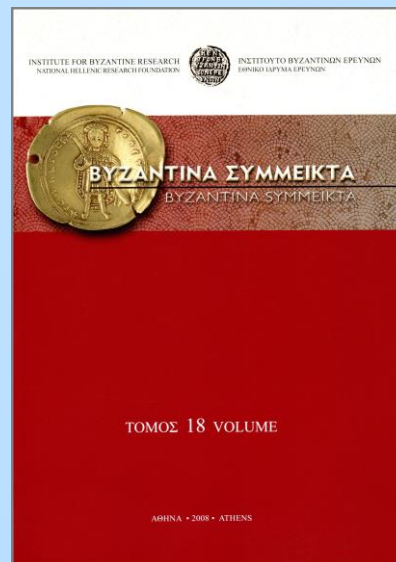
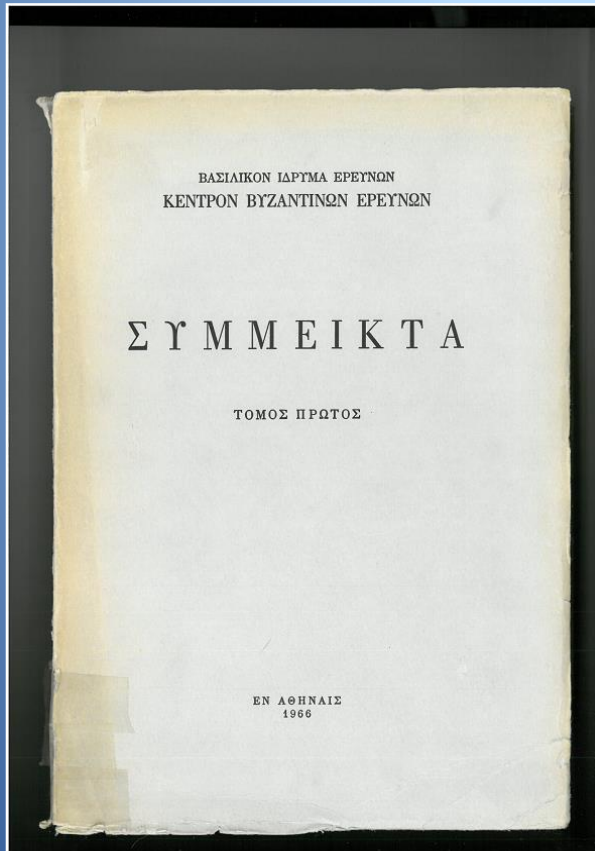
- ΑΡΧΕΙΑΚΕΣ, ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΕΣ, ΠΑΛΑΙΟΓΡΑΦΙΚΕΣ ΕΡΕΥΝΕΣ (Μ.Γερολυμάτου, Ζ. Μελισσάκης, Ν. Τσιρώνη, Ομότ. Κρ. Χρυσοχοϊδης)

Εντοπισμός, έκδοση και αξιοποίηση άγνωστου πρωτογενούς ιστορικού υλικού. Μελετώνται θέματα σχετικά με τη Διπλωματική, Παλαιογραφία-Κωδικολογία.

Βυζαντινά Σύμμεικτα

πρώην Σύμμεικτα (1966-2007)

open access e-journal
www.byzsym.org

BYZANTINA SYMMEIKTA 21

HOME ABOUT USER HOME SEARCH CURRENT ARCHIVES ANNOUNCEMENTS

Home > Archives > BYZANTINA SYMMEIKTA 21

BYZANTINA SYMMEIKTA 21

Table of Contents

INSTITUTE FOR BYZANTINE RESEARCH NATIONAL HELLINIC RESEARCH FOUNDATION

ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΒΥΖΑΝΤΙΝΩΝ ΕΡΕΥΝΩΝ ΕΘΝΙΚΟ ΙΔΥΜΑ ΕΡΕΥΝΩΝ

BYZANTINA SYMMEIKTA

BYZANTINA SYMMEIKTA

ΤΟΜΟΣ 21 VOLUME

ΑΘΗΝΑ • 2011 • ATHENS

EDITOR
ASSOCIATE EDITORS
INTERNATIONAL EDITORIAL
ADVISORY BOARD
ELECTRONIC PUBLICATION

SUGGEST OUR JOURNAL TO
YOUR LIBRARY

USER
You are logged in as
gastpari
My Profile
Log Out

JOURNAL CONTENT
SEARCH
ALL
SEARCH

BROWSE
By Issue
By Author
By Title

INFORMATION
For Readers
For Authors
For Reviewers
For Librarians

Πρόγραμμα 1 : ΘΕΣΜΟΙ, ΚΟΙΝΩΝΙΑ, ΙΔΕΟΛΟΓΙΑ
Βάση Δεδομένων Βυζαντινής Ιστορίας
(Β. Βλυσίδου, Στ. Λαμπάκης,
Ομότ. Τ. Κ. Λουγγής)

The image displays a complex digital interface for a Byzantine history database. It features several overlapping windows, each showing a record with a title, date range, and a snippet of text. The main window in the foreground shows a record with the title "Στοιχεία Χωριού - Επεξεργασία" and a date range from 01/09/1071 to 31/08/1109. The text snippet discusses the role of the emperor in the Byzantine state, mentioning the emperor's role in the state and the emperor's role in the state.

Κείμενο: ... οικείαν έκαστος υπόθεσιν προσησάμενοι, ό μόν έπιαινον φέρε ειπειν βασιλεύς, ό δέ ψόγον πατριάρχου, άτερος δέ φίλου εγκώμιον και έν ιστορίασιν σχηματι τόν έαυτού έκαστος άποπληρούντες σκοπόν πόρρω της τών εισημένων θεοφόρων άνδρών άποπεπώκασι διανοίας. άποτάδην γάρ τά κατά τούς αυτόν χρόνους συνευχθέντα, και μικρών άνωθεν, ιστορικάσ συγγραψάμενοι, και ό μόν συμπαθός, ό δ' άντιπαθός, ό δέ και κατά χάριν, άλλος δέ και ώς προστετάκτο, την έαυτού συνηθεισ ιστορίαν και προς άλλήλους έν τη τών αυτόν άφήγησει διαφερόμενοι ίλιγγου και ταραχής τούς άκροτάσ έμπεπλήκασιν. ημείς δέ τώ πόνω τών εισημένων άνδρών έκείνων άρεσθέντες και λυσιτελήσειν ού μικρά την σύνθησιν τοίς φιλιστοφορίσιν έλπίσαντες και μάάλιστα τοίς τό όδιστον τού έπιπικνωτέρου προσιθεμένοι, συντοματήν διδόσαν κατάληψιν τών έν διαφορίσ συμβεβηκότων και ρισίσ και τού βάρους τών ύπομνημάτων

Περίληψη: Επειδή ορισμένοι προγενέστεροι ιστορικοί επέλεξαν για την αφήγησή τους μόνο ό,τι έκριναν σημαντικό, με αποτέλεσμα άλλος να συνθέσει έπίαινο αυτοκράτορα, άλλος ψόγο πατριάρχη κι' άλλος εγκώμιο για τον φίλο του, ο Σκυλιτζής θέλησε να συγράψει ένα ευύνοπο εγχειρίδιο ιστορίας, το οποίο θα διέπειται από τις ακόλουθες αρχές: προσεκτική ανάγνωση των πηγών, απαλοιφή υποκειμενικών κρίσεων και αντιφάσεων, παράλειψη του μυθώδους, υιοθέτηση μόνο του λογικού και του πιθανού, χρήση προφορικών μαρτυριών και εννοποίηση όλων αυτών σε ένα σύντομο κείμενο.

Όνομα	Σελίδα	Κατηγορία
ΣΚΥΛΙΤΖΗΣ (THURIN)	Σ. 4,32-59	Φιλολογικές πηγές
ΚΑΡΠΟΖΗΛΟΣ, ΙΣΤΟΡΙΚΟΙ ΚΑΙ ΧΡΟΝΟΓΡΑΦΟΙ	Β', Σ. 38-39	Εγχειρίδιο
ΚΙΑΠΙΔΟΥ, ΙΩΑΝΝΗΣ ΣΚΥΛΙΤΖΗΣ	Σ. 36-45	Ειδικές πραγμασιές
FLUSIN - CHEYNET, JEAN SKYLITZES	Σ. 2-3	Μελέτες πάνω στις πηγές

Όνομα	Κατηγορία
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΙΣ	Πόλις

Όνομα	Κατηγορία
ΓΡΗΓΟΡΑΣ, ΣΤ	
VAN DIETEN, GR	
ΑΝΝΑ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΙΤΙΣ	

Όνομα	Κατηγορία
ΙΣΤΟΡΙΑ/ΧΡΟΝΟΓΡΑΦΙΑ	
ΠΡΟΣΩΠΙΚΕΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ/ΕΝΤΑΣΕΙΣ	

Αγιολογία Ύστερης Βυζαντινής Περιόδου 1204-1453

Λεκτρονικός κατάλογος

ΑΝΑΖΗΤΗΣΗ ΚΕΙΜΕΝΩΝ ΑΝΑΖΗΤΗΣΗ ΒΙΒΛΙΩΝ ΒΟΗΘΕΙΑ

στη Αναζήτηση Κειμένων μπορείτε να αναζητήσετε φράσεις ή λέξεις που περιέχονται στα κείμενα τα οποία έχουν καταχωρηθεί και είναι διαθέσιμα σε αυτόν τον διαδικτυακό τόπο για την Αγιολογία Ύστερης Βυζαντινής Περιόδου

Πρώτος όρος

και

Δεύτερος όρος

Αναζήτηση

Αποστολή

Η αναζήτηση πρέπει να γίνεται σφηνικά, δηλαδή να μην περιλαμβάνει τόνους και ηγεύματα. Μπορείτε να αναζητήσετε έναν ή δυο όρους ταυτόχρονα (περιοριστικός συνδυασμός).

Παρακαλούμε προσδιορίστε περισσότερα κριτήρια αναζήτησης

Ποτελέσματα αναζήτησης

Εκτύπωση

Κωνσταντινού Ακροπόλεως Λόγος εἰς τὸν ἅγιον Ἀθανάσιον τὸν Ἀτραμυτιῦ
[Κωνσταντινῆς Κωνσταντίνος - (1305-1321)]
Βιβλίο Αποσπασμα [πρόβολη βιβλίου](#)

εἰδα 146

... ἡμῶν τελεσθῆς ἔργων ὁ ἀρχιθύτης ἐχρημάτισεν οὕτως· τίνα δὲ ἄρα
αἱ ἐπί πια τετέλεσται οἱ, οὐδὲν οὐδ' αὖτις παρεδὴλυσεν, ἢ πάντως
ἀνδρὸς πρὸς συγγραφὴν ἀξίου μὴ εὐτυχήσασα, ἢ καὶ ἄλλως λα-
εῖν τὰ κατ' αὐτὸν τοῦ θαυμασίου τοῦδε ἀνδρὸς ἐβελήσαντος καὶ
5) παροραθῆναι ἀμωσάγῃς οἰκονομήσαντος, καθὰ δὴ καὶ περιων
ὡς πλείους τῶν ἀρετῶν ἐν κρυπτῶ ἢ ἐργαζόμενος καὶ τροπὸν πάντα
ἀνθάνειν τοὺς πολλοὺς ἐπιειχόμενος.

ὁ. Οὐκ οὖν, οὐ μὲν περὶ τῶν ἡμεῶν, εἰ συνεπιτυγμένως τὰ
αὐτὰ τὸν μέγαν τοῦτον μαδόντες τοῦ Θεοῦ ἀνθρώπων συνεπιτυγμέ-
(10) νως καὶ διεξήλθομεν· οὐδὲ γὰρ οἴμαι πρὸς ἀνδρὸς ἀγαθοῦ μὴ ὅτι
οἱς περὶ τῶν πάλαι καὶ θείων ἀνδρῶν λόγοις ἄλλως τὴν παρὰ τὰ
γνωσμένα συγγράψασθαι καὶ ἐν δευτέρῳ λόγῳ τὰ τῆς ἀληθείας
ἐμμενον προσθῆναι τε τοῦτοις καὶ ἀφελεῖν αὐτῶν ἀδεῶς, ἀλλ' οὐδ'
ν τὰς περὶ τῶν καθ' ἡμᾶς τε καὶ ἐφ' ἡμῶν ἱστορίας παρα-
(15) πῆσαι τὴν τῶν γεγονότων, ὡς τὸ συμβᾶν παρεῖθαι καὶ τὸ μὴ
εὐνοῶν διηγησασθαι τῶν γὰρ ἄντις ἀνθρώπων καὶ τὴν κλήσιν
παλαιθῶντι οὐδὲν ἂν ποτε τῶν ἐπιτηνῶν τῆς ἀληθείας προτιμη-
εῖν. Τῶ τοι καὶ αὐτὸς ἐγγίγει δια βίου τῆσθαι τοῦτο θελήσας,
ὁ φιλαλήθης τοῖς ἐπ' ἐμοῦ τε καὶ μετ' ἐμὲ εἶναι τε καὶ νομι-
(20) ζῆσαι, ἐνθαδὶ τοῦ λόγου πεπαύσομαι καὶ δὴ ὡς εἰκὸς εἰς εὐχὴν
αταλύσω.

1. Εἰς, μάκαρ (πρὸς σέ γὰρ ἐνθῆνδε τὸν λόγον τρέψαι
ρεῶν), εἰς ἐντυγχάνων Θεῷ ὑπὲρ τοῦ κοινῶ τῆς Εκκλησίας
ἰληρωματος. Εἰς ὑπὲρ τοῦ θείου λόγου ἐκδουσιπῶν· θείον γὰρ
(25) ὄντως λόγος, θεία κληρονομία, κἂν πρόσκοπτη, κἂν ολιγοθῆναι,
ἂν παροραθῆναι τὸν πλάστην τοῖς συχνῶς πλημμελήσασιν, εἴπει τοι
ε Θεῷ μόνῳ λατρεῖν οἶδεν ἀληθῶν, μόνῳ δὲ σέβειν ἀσύνχυ-
ον καὶ τριάδα προσκυνεῖν ἀδιαιρέτων. Εἰς ἰκεούμενος τὸν δεσπῶ-
(30) τὴν ἐφ' οἱς καθ' αὐτὸν ἐκάστος καὶ σύνῳμα πάντες τῶ πλάστη
προσκρούομεν, τὸν δημιουργὸν παρορίζομεν. Εἰς ὑπὲρ τῶν εὐ-
εβῶς ἡμῶν βασιλευσάντων δεόμενος, ὡς ἂν παρὰ τῆς παναλοῦς
εξῆς τὸ κράτος τοῖσι συνεχῶς καὶ πανταχόθεν ἐκτεινόμενον
υφάτω, ὡς καὶ τοῖς ἀρχαίοις ὄροις ὑπερβῆναι τὰ τῆς ἀρχῆς καὶ
τῆν παλαιῶν τὰ καθ' ἡμᾶς εὐδαιμονίαν ὑπερβαλεῖν· καμῶ δὴ καὶ
(35) τῶν ἐμῶν, εἵνεκα τοῦ κατὰ τὸ ἐγχωροῦν τὰ σὰ προθυμηθέντος

εἰδος βιβλίου: 141, 142, 143, 144, 145, 146, 147

ΙΙΕ/Τομέας Βυζαντινῶν Ερευνῶν
Η ΒΥΖΑΝΤΙΝΗ ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΙΑ: ΘΕΣΜΟΙ, ΚΟΙΝΩΝΙΑ, ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

Πρόγραμμα 1 : ΘΕΣΜΟΙ, ΚΟΙΝΩΝΙΑ, ΙΔΕΟΛΟΓΙΑ

Βάση Δεδομένων Αγιολογία Ύστερης Βυζαντινής περιόδου (1204-1453)

<http://byzhadb.eie.gr>

(Ε. Κουντούρα Γαλάκη)

ΙΙΕ/Τομέας Βυζαντινών Ερευνών

Ερευνητική Κατεύθυνση Ι: Η Βυζαντινή Αυτοκρατορία : Θεσμοί, Κοινωνία, Οικονομία Πρόγραμμα 2: ΚΟΙΝΩΝΙΑ, ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ, ΕΜΠΟΡΙΟ

- Μ. Γερολυμάτου, Γ. Μέριανος
- Σημείο αιχμής της έρευνας του προγράμματος “Εμπόριο, Κοινωνία, Οικονομία” αποτελεί η συστηματική αποτύπωση των δραστηριοτήτων και της φυσιογνωμίας τών βυζαντινών εμπόρων κατά τη μέση και ύστερη βυζαντινή περίοδο (9ος-15ος αι.), η διασάφιση των κοινωνικών χαρακτηριστικών τους και η κατάρτιση σχετικής προσωπογραφίας.
- Στο πλαίσιο του εξωτερικά χρηματοδοτούμενου προγράμματος ΚΡΗΠΙΣ έχει δημιουργηθεί Βάση Δεδομένων όπου καταγράφονται περιπτώσεις εμπόρων που δραστηριοποιήθηκαν στη βυζαντινή επικράτεια.
- Εξετάζεται επίσης ο τρόπος με τον οποίο κοινωνικοί, ηθικοί και θρησκευτικοί μηχανισμοί επηρεάζουν τη διαμόρφωση των οικονομικών αντιλήψεων, σε συνδυασμό πάντοτε με τις εξελίξεις στην οικονομία

Έμπορος πουλάει χαβιέρι:
λεπτομέρεια τοιχογραφίας
από τον νάρθηκα της
Παναγίας Βλαχερνίτισσας,
Άρτα, αρχές 13ου αι.

ΙΙΕ/Τομέας Βυζαντινών Ερευνών

Ερευνητική Κατεύθυνση ΙΙ: ΒΥΖΑΝΤΙΝΟΣ ΧΩΡΟΣ

ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ

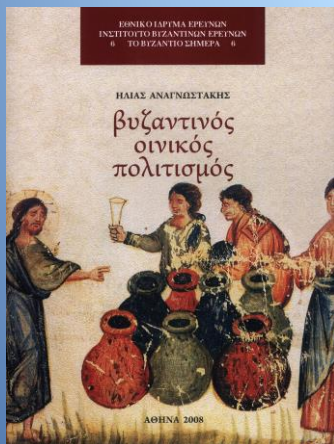
Πρόγραμμα 1: ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΓΕΩΓΡΑΦΙΑ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΧΩΡΟΥ

(Α. Λαμπροπούλου, Η. Αναγνωστάκης, Α. Γιαγκάκη. **Εσωτερικοί Συνεργάτες:** Μ. Λεοντσίνη, Α. Πανοπούλου. **Εξωτερικοί Συνεργάτες:** Β. Κόντη)

Στην έρευνα για την μελέτη της ιστορικής γεωγραφίας του βυζαντινού χώρου, ανάμεσα στις πολλές δημοσιεύσεις, για πρώτη φορά παρουσιάζεται εμπειριστατωμένα μέσα από κάθε είδους πηγές η μεσαιωνική Πελοπόννησος σε έναν τόμο, ο οποίος θα δημοσιευτεί στις εκδόσεις του Ινστιτούτου Ιστορικών Ερευνών και είναι αποτέλεσμα συνεργασίας των μελών του Προγράμματος.

- Η ερευνητική δραστηριότητα του Προγράμματος εξετάζει πτυχές της βυζαντινής καθημερινότητας, ανιχνεύει τις διατροφικές συμπεριφορές και εντοπίζει πρότυπα και συνήθειες των Βυζαντινών, εφαρμόζοντας νέες ερμηνευτικές προσεγγίσεις των φιλολογικών και αρχαιολογικών πηγών. Ιδιαίτερα προωθημένες είναι οι έρευνες γύρω από τη βυζαντινή γαστρονομία και τον υλικό πολιτισμό των Βυζαντινών.

Οι εργάτες του αμπελώνα (Μαθθ. 20,1-16).
Μικρογραφία (Br. Library Add. MS39627, φ. 59r, τέλη 13ου αι.) σε Ευαγγέλιο που παραγγέλθηκε από τον τσάρο της Βουλγαρίας Ιβάν Αλέξανδρο (1355), βασιζόμενο στο αρχέτυπο του κώδικα Paris. gr 74, φ. 39ν του 11ου αι. Α. Bryer, Τα μέσα της αγροτικής παραγωγής: μυϊκή δύναμη και εργαλεία, *Οικονομική Ιστορία του Βυζαντίου*, Α. Λαΐου (γεν. επιμέλεια), Αθήνα 2006, τ. Α', 188, εικ. 22

Όψεις του υλικού πολιτισμού του Βυζαντίου

Ερευνητικό πρόγραμμα: «Εντοιχισμένα αγγεία στις εξωτερικές πλευρές βυζαντινών και μεταβυζαντινών ναών της Ελλάδας» ΙΙΕ/ΕΙΕ

- Τα αντικείμενα μελετώνται ενταγμένα στο εκάστοτε αρχαιολογικό περιβάλλον και σε συνδυασμό με τις γραπτές πηγές, χρησιμοποιώντας αναλυτικές τεχνικές και νέα εργαλεία ψηφιοποίησης. Με αυτόν τον τρόπο, διερευνάται ο ρόλος των καθημερινών αντικειμένων στη ζωή των Βυζαντινών και τα στοιχεία που αντλούνται συνδέονται με το εκάστοτε κοινωνικό και ιστορικό πλαίσιο, καθώς τα τέχνηρα συνιστούν, μεταξύ άλλων, δείκτες των οικονομικών και κοινωνικών διαστρωματώσεων και συμπεριφορών. Έμφαση δίνεται στη μελέτη της κεραμικής και της μεταλλοτεχνίας. Θίγονται ζητήματα τεχνογνωσίας, αλληλεπίδρασης και διάδοσης πρακτικών, χρήσης των αντικειμένων, εμπορικών σχέσεων.

Ερευνητική Κατεύθυνση ΙΙ: **ΒΥΖΑΝΤΙΝΟΣ ΧΩΡΟΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ**

Πρόγραμμα 3: **ΒΥΖΑΝΤΙΝΟΣ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ**

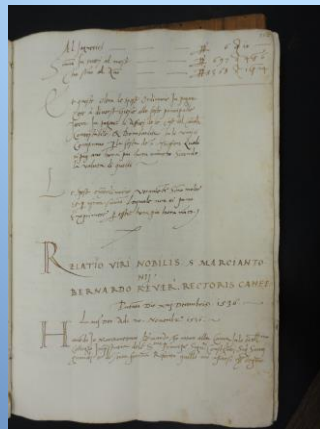
(Α. Γιαγκάκη)

ΙΙΕ/Τομέας Βυζαντινών Ερευνών
Ερευνητική Κατεύθυνση ΙΙ: **ΒΥΖΑΝΤΙΝΟΣ ΧΩΡΟΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ**
Πρόγραμμα 3: ΒΥΖΑΝΤΙΝΟΣ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ

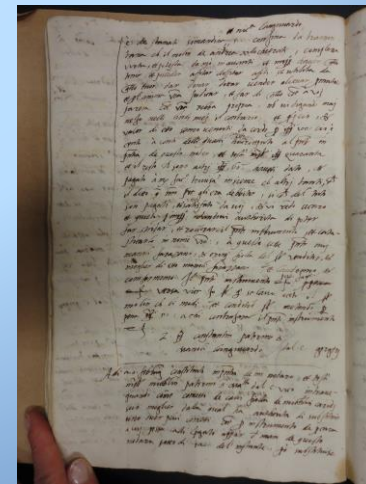
- “Προφορικότητα και Επιτέλεση”: Ερευνητικό πρόγραμμα του ΙΙΕ σε συνεργασία με ΕΜΠ και τα Πανεπιστήμια Αθηνών, Πατρών, Θεσσαλονίκης, Αλεξανδρούπολης, Χάρβαρντ (Ν. Τσιρώνη)
- The 3D Virgin
Research Project on aspects of Marian cult in the Eastern Mediterranean
In cooperation with the Stavros Niarchos Centre for Hellenic Studies, Simon Fraser University, Vancouver, CA (Ν. Τσιρώνη)
- Μελέτη του ιστορικο-φιλολογικού έργου του Γεωργίου Παχυμέρη (Στ. Λαμπάκης)

Έργα υπό επεξεργασία

- «Τα βενετικά κτηματολόγια της μεσαιωνικής Κρήτης (*Catastici Feudorum Crete*). 13ος-15ος αι.». Χ. Γάσπαρης
- «Οι πράξεις του Ιωάννη Σεμεργού, νοταρίου Χάνδακα-Γέργερης (1559-1560)». Α. Πανοπούλου
- «Η Εντολή του δούκα Κρήτης *Leone Duodo* (1459)». Μ. Κουμανούδη
- «Οι Εκθέσεις των Βενετών αξιωματούχων της Κρήτης (16ος-17ος αι.). Α. Αξιωματούχοι του διαμερίσματος των Χανιών». Κ. Τσικνάκης
- «Αρχειακά έγγραφα και αφηγηματικές πηγές του 16ου και 17ου αιώνα». Α. Πάρδος

Έκθεση (Relazione) Marcantonio Bernardo,
Ρέκτορα Χανίων 21.12.1536
(Κ. Τσικνάκης)

Πράξη από το
βιβλίο του
νοταρίου Κρήτης
Ιωάννη Σεμεργού
20.2.1569
(Α. Πανοπούλου)

Προσωπογραφία του Ελληνοβενετικού Κόσμου. 13^{ος}-17^{ος} αι.

Τα πρόσωπα του 13^{ου} αιώνα: Κρήτη, Μεθώνη-Κορώνη, Κύθηρα

Βάση Δεδομένων ανοικτής πρόσβασης με όλες τις πληροφορίες για κάθε πρόσωπο (στοιχεία ταυτότητας, σχέση με γεγονότα, με άλλα πρόσωπα και με τόπους), το οποίο έζησε και έδρασε κατά τη διάρκεια της περιόδου της βενετικής κυριαρχίας στον ελληνικό χώρο.

Έργο σε στάδιο υλοποίησης

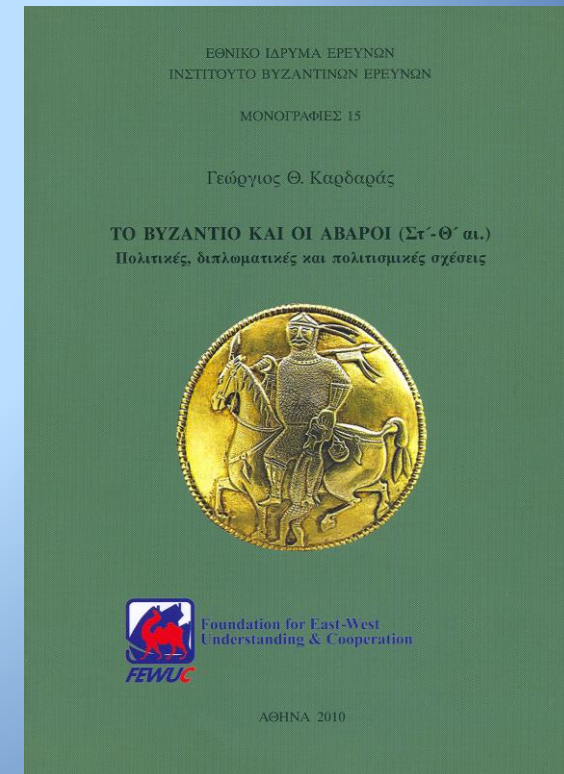
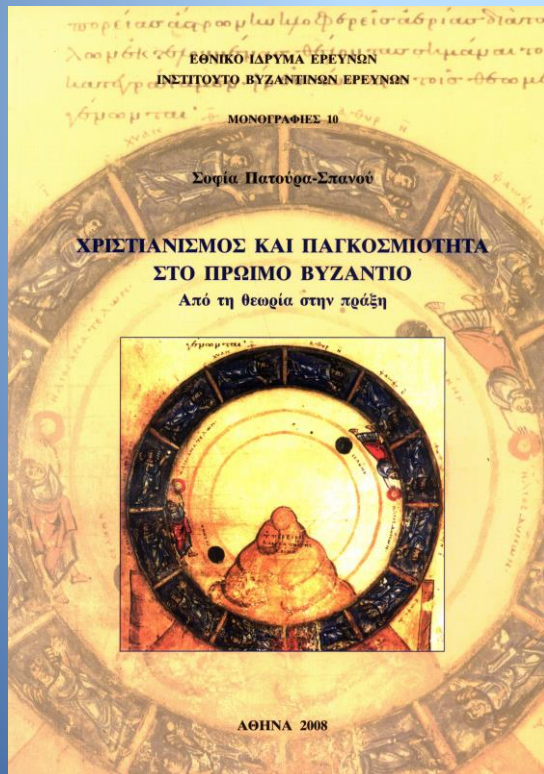
Ερευνητική Κατεύθυνση III: ΜΕΣΑΙΩΝΙΚΟΣ ΚΟΣΜΟΣ ΚΑΙ ΒΥΖΑΝΤΙΟ
Πρόγραμμα 1: ΛΑΤΙΝΙΚΕΣ ΚΥΡΙΑΡΧΙΕΣ ΣΤΟΝ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΧΩΡΟ 13^{ος} -17^{ος} αι.
(Χ. Γάσπαρης, Μ. Κουμανούδη)

ΙΙΕ/Τομέας Βυζαντινών Ερευνών

Ερευνητική Κατεύθυνση ΙΙΙ:

Πρόγραμμα 2: ΤΟ ΒΥΖΑΝΤΙΟ ΚΑΙ Ο ΒΑΛΚΑΝΙΚΟΣ- ΕΥΡΑΣΙΑΤΙΚΟΣ ΚΟΣΜΟΣ

Μελέτη της ιστορίας των κρατών και των λαών πέραν των συνόρων της Βυζαντινής Αυτοκρατορίας, των σχέσεών τους με αυτήν, καθώς και διερεύνηση της θέσης/ρόλου της Αυτοκρατορίας στον ευρύτερο μεσαιωνικό κόσμο.

ΙΙΕ/Τομέας Βυζαντινών Ερευνών

Ερευνητική Κατεύθυνση IV: ΑΡΧΕΙΑΚΕΣ, ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΕΣ, ΠΑΛΑΙΟΓΡΑΦΙΚΕΣ ΕΡΕΥΝΕΣ

Πρόγραμμα 1: ΑΡΧΕΙΑ
(Ζ. Μελισσάκης)

Ιωάννης Κλίμακος,
Patm. 121

Έκδοση δύο τόμων της σειράς του Ινστιτούτου Ιστορικών Ερευνών / Τομέας Βυζαντινών Ερευνών *Αθωνικά Σύμμεικτα* με επιτομές των μεταβυζαντινών εγγράφων της Μονής Εσφιγμένου και των βυζαντινών και μεταβυζαντινών της Μονής Αγίου Παύλου.

Προετοιμασία διαδικτυακής Βάσης Δεδομένων με μεταγραφές των αθωνικών μεταβυζαντινών εγγράφων.

Πρόγραμμα 2: ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΕΣ
(Ζ. Μελισσάκης)

εξωτερικοί συνεργάτες: Ν. Ževčenko, Σ. Πασχαλίδης

Προετοιμασία καταλόγων χειρογράφων των Μονών Ιβήρων (κώδ. 328-400) και Πάτμου (κώδ. 102-201, 405-471, 514-578, καθώς και των εικονογραφημένων κωδίκων).

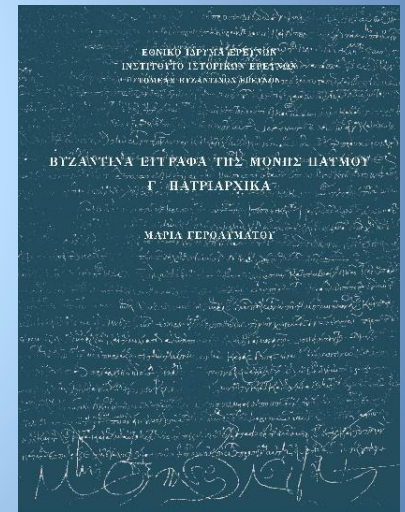

ΙΙΕ/Τομέας Βυζαντινών Ερευνών
Ερευνητική Κατεύθυνση IV: ΑΡΧΕΙΑΚΕΣ, ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΕΣ, ΠΑΛΑΙΟΓΡΑΦΙΚΕΣ ΕΡΕΥΝΕΣ

Πρόγραμμα 1: ΑΡΧΕΙΑ
(Μ. Γερολυμάτου)

Στο πρόγραμμα “Αρχεία” της Δ΄ Ερευνητικής Κατεύθυνσης υλοποιείται η έκδοση του βυζαντινού αρχείου της Μονής Πάτμου. Πρόσφατα εκδόθηκε ο τρίτος τόμος της σειράς Βυζαντινά Έγγραφα της Μονής Πάτμου, με τη διπλωματική έκδοση και τον εκτενή σχολιασμό των Πατριαρχικών εγγράφων, ενώ προετοιμάζεται ο τέταρτος τόμος με τα Ιδιωτικά και Μοναστηριακά έγγραφα. Ταυτόχρονα, υλοποιείται η συστηματική καταγραφή των εγγράφων του βυζαντινού Αρχείου της Μονής με απώτερο στόχο τη δημιουργία ενός σύγχρονου καταλόγου ο οποίος να ανταποκρίνεται στα σημερινά ερευνητικά ζητούμενα.

Υπόμνημα Ιωάννη Θ' Αγαπητού
(Αϋγ. 1133), εκδ. Μ.
Γερολυμάτου, Βυζαντινά
Έγγραφα Πάτμου. Γ΄
Πατριαρχικά, Αθήνα 2016, 113-
127

ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΙΣΤΟΡΙΚΩΝ ΕΡΕΥΝΩΝ (ΕΙΕ)

Τομέας Βυζαντινών Ερευνών

Institute of Historical Research (NHRF)

Section of Byzantine Studies

Scientific Excellence (Aristeia)

2005

Στόχοι και Προοπτικές

Μέσα σε ένα περιβάλλον με αντιξοότητες για τις ανθρωπιστικές σπουδές και ιδιαίτερα για τον κλάδο των Βυζαντινών σπουδών, ο Τομέας Βυζαντινών Ερευνών συνεχίζει τις επιστημονικές του δραστηριότητες που αποσκοπούν :

- στη δημιουργία νέων έργων υποδομής (δημοσιεύσεις ανέκδοτων πηγών, Βάσεις Δεδομένων)
- στην αναβάθμιση των ερευνητικών εργαλείων (Βάσεις Δεδομένων)
- σε νέες συνεργασίες
- στην εξειδικευμένη εκπαίδευση νέων ερευνητών
- στη διάχυση των επιστημονικών αποτελεσμάτων
- στην έγκυρη ανάδειξη της Ιστορίας του Βυζαντίου στην ελληνική κοινωνία, αλλά και σε διεθνές επίπεδο
- Ένας επιπλέον στόχος, που επιδιώκεται από τον Τομέα μας, είναι η πρόσληψη νέων ερευνητών, για την ανάσχεση του φαινομένου *brain drain*, της διαρροής Ελλήνων επιστημόνων στο εξωτερικό.